

Lovforslag nr. L 193. Fremsat den 23. februar 1993 af Ole Donner (FP), Kim Behnke (FP), Kirsten Jacobsen (FP) og Pia Kjærsgaard (FP)

## Forslag

til

### Lov om ændring af ligningsloven (Genindførelse af fradragsret for repræsentationsudgifter)

#### § 1

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbestemt nr. 1223 af 17. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. § 8, stk. 4, ophæves.

2. § 9, stk. 3, ophæves.

#### § 2

Loven har virkning for repræsentationsudgifter, der afholdes den 1. juli 1993 eller senere.

## *Bemærkninger til lovforslaget*

### *1. Lovforslagets formål*

Lovforslaget går ud på at genindføre fuldt skattemæssigt fradrag for repræsentationsudgifter.

Dette opnås efter lovforslaget ved at genindføre de regler, der på dette område var gældende, før Folketinget vedtog lov nr. 534 af 13. december 1985. Denne lov begrænsede fradraget til 25 pct. af de faktiske udgifter fra 1. januar 1987 efter en overgangsperiode i tidsrummet 1. januar–31. december 1986, hvor fradraget udgjorde et beløb svarende til 75 pct. af de afholdte udgifter.

### *2. De nuværende reglers tilblivelse*

De regler, der gælder i dag, har deres oprindelse i den i mange henseender samfundsødelæggende skattereform, som et flertal af Folketingets partier bestående af de daværende regeringspartier (Det Konservative Folkeparti, Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti) aftalte sammen med Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre i 1985. Skadevirkningerne har præget det danske samfund lige siden.

Begrænsningen af repræsentationsfradraget var kun et enkelt, men karakteristisk eksempel på, hvordan flertallet bag skattereformen ikke havde indsigt i konsekvenserne af lovgivningen.

Om Folketingets behandling af lov nr. 534 af 13. december 1985 henvises til lovforslag nr. L 51, 1985-86. (Lov om ændring af ligningsloven. (Begrænsning af fradrag for repræsentationsudgifter)).  
 Fremsat 30/10 F. sp. 1232    Som fremsat A. sp. 1223  
 1. beh. 5/11 sp. 1531        Bet. afg. B. sp. 339  
 2. beh. 11/12 sp. 4315  
 3. beh. 13/12 sp. 4670        Som vedt. C. sp. 171

I bemærkningerne til denne lov hed det – helt verdensfjernt – bl.a.:

»Selv om man med forslaget begrænser fradraget for omkostninger, der efter de gældende regler er fuldt fradrag for, fordi de anses for driftsomkostninger, er en beskæring af repræsentationsfradraget forsvarelig, når henses til de betydelige fordele, der generelt er forbundet med skattereformen. Man kan heller ikke se bort fra, at fuld fradragsret for repræ-

sentationsudgifter i visse tilfælde må antages at medvirke til, at udgifterne, der grænser tæt op til privatforbrugsudgifter, kommer til at ligge på et højere niveau, end det er rimeligt og nødvendigt.«

Disse lomme filosofiske betragtninger fra den daværende skatteminister kunne i 1985 samle et overvældende politisk flertal. CD's ordfører, Bente Juncker, (sp. 1534) betegnede forslaget som »et klart misundelsesforslag«, men gav i næste åndedrag tilsagn om sit partis fulde støtte til forslaget. Socialdemokratiets ordfører, Lykketoft, udtalte bl.a. (sp. 1531), at »i Socialdemokratiet tror vi ikke på de dystre prognoser, der er fremført om, hvor hårdt dette forslag vil ramme restaurationslivet«, den konservative ordfører, Collet, (sp. 1532) udtrykte det »håb, at lovforslaget efter udvalgsbehandlingen vil fremstå i en skikkelse, som branchen og dens medarbejdere og virksomheder kan leve med.«

Fremskridtspartiets ordfører, Ove Jensen, udtalte ved 1. behandling (sp. 1538) bl.a.:

»Med dette misundelsesforslag bliver der indført et nyt farligt princip i vort indkomstskattesystem. Det har hidtil været således, at det alene var nettoindtægten, man skulle betale skat af, mens driftsudgifterne selvfølgelig var skattefri.

Med dette forslag har man brudt med dette princip. Nu er det altså først repræsentationsudgifterne, man er faldet over, men der er jo principielt ingen, der kan vide sig sikker på, hvad det næste er, skatteministeren eller forligspartierne bliver enige om ikke længere er fradragsberettiget. . .

Det, man opnår med forslaget, er jo, at man ødelægger en hel branche: man ødelægger restaurationsbranchen, men får en masse mennesker i denne branche kastet ud i arbejdsløshed. . .

Vi synes, det er et ganske urimeligt forslag. . . ; Fremskridtspartiet stemmer naturligvis imod et sådant forslag.«

De henvendelser, Folketingets Skatteudvalg modtog fra blandt andre Centralforeningen af Hotelværtter og Restauratører i Danmark, Erhvervenes Skatteudvalg, Industrirådet og Københavns Turistforening, gjorde intet indtryk på Folketingets flertal. Man ønskede ikke at lytte til advarslerne mod lovens

konsekvenser, og ved tredjebehandlingen stemte alene Fremskridtspartiet imod. Selv CD's Bente Juncker, der betegnede forslaget som et »klart misundelsesforslag« stemte ja ved tredjebehandlingen.

### 3. Virkningerne af den gældende lovgivning

Ingen er i dag i tvivl om, at advarselserne fra Fremskridtspartiet og fra brancheorganisationerne var velbegrundede.

Begrænsningen i fradragsretten for repræsentation har betydet et meget væsentligt indtægtstab især for restaurationserhvervet. Branchen har mistet meget store dele af sit særdeles vigtige kundeunderlag, nemlig erhvervsvirksomhederne.

Der er herved sket en stærk vækst i antallet af konkurrencer og lukninger inden for branchen, ligesom arbejdsløsheden inden for de traditionelle restaurations- og hotelfag er øget markant.

Disse skadevirkninger er alvorlige nok i sig selv. Men samtidig er der indirekte skadevirkninger, hvoraf blot to skal fremhæves:

a) Når restaurations- og hotelervhvervet ikke er økonomisk velfungerende, er det ikke muligt at tiltrække og fastholde en del af de målgrupper, som er så vigtige for at øge nettoindtægterne ved turismen. Dette er overordentlig uheldigt netop i en periode, hvor opmærksomheden er stor om Danmarks muligheder som turistland.

Der er i disse år, både i storbyområderne og i de mere udprægede ferieområder, en stigning i antallet af udenlandske turister. Det hører med til turisternes fornøjelser at besøge velfungerende hoteller, kroer og restauranter. Men disse virksomheder er netop ikke velfungerende, når deres naturlige kundeunderlag af erhvervsvirksomheder er decimeret ved skattereformen.

b) Erhvervsvirksomhedernes naturlige repræsentative aktiviteter begrænses, når deltagerne af deres private midler skal afholde den største del af udgifterne. Det er klart uhensigtsmæssigt at fratage erhvervsvirksomhederne et enkelt af deres markedsføringsværktøjer, nemlig den repræsentative indsats. Det forekommer inden for alle erhverv, at mange forretningsaftaler forberedes gennem lang tid og under indsats af mange ressourcer. Der er en stor tradition for, at man heri også inddrager repræsentative tiltag som f.eks. arbejdsfrokoster.

At det forholder sig sådan, fremgår indirekte af den undtagelse, der er indeholdt i den gældende ligningslov § 8, stk. 4, 2. punktum, hvor den fulde fradragsret blev fastholdt for så vidt angår »udgifter til udenlandske forretningsforbindelsers rejse og op-

hold, når udgifterne afholdes med det formål at opnå salg af varer eller tjenesteydelser til udlandet.«

Denne tilføjelse til lovteksten blev indsat for ikke at skade afsætningsmulighederne for de danske eksporterhverv. Men det er naturligvis nøjagtig de samme markedsmekanismer, der gør sig gældende ved afholdelse af repræsentationsudgifter til markedsføringsformål over for indenlandske forretningsforbindelser. Reglen fungerer sådan, at f.eks. en virksomhed på Bornholm gerne må fradrage udgifter til rejse og ophold for en kunde fra Flensborg, der afholdes med det formål at opnå eksportsalg. Hvis kunden derimod kommer fra Haderslev og vil indkøbe varer til en dansk virksomhed, mistes den fulde fradragsret. Det politiske flertal bag skattereformen har således fjernet eller begrænset virksomhedernes muligheder for normale markedsføringsmæssige indsatser. Det, der er behov for i dagens Danmark, er hundredvis af initiativer, der trækker i modsat retning: fremmer initiativ og virkelyst, opfordrer til aktivitet, forretningsssamkvem, handel og produktion.

Forslagsstillerne vil med dette forslag indbyde Folketingets øvrige partier til at tage blot et lille skridt, der kan være til gavn for hotel- og restaurationsbranchen i særdeleshed, men også i bred almindelighed hjælpe en lille smule med til øgede erhvervsaktiviteter her i landet.

### 4. Provenumæssige og administrative konsekvenser

#### a) Konsekvenserne af de hidtidige regler

Da Folketinget vedtog den såkaldte skattereform i 1985, havde regeringen kun meget upræcise skøn over de provenumæssige konsekvenser. Det hed herom i bemærkningerne til lovforslaget (Folketingstidende 1985-86, tillæg A sp. 1235):

»Det er vanskeligt at give en præcis vurdering af de provenumæssige virkninger af at begrænse fradraget for repræsentationsudgifter. Der findes ingen opgørelse over de samlede fradrag for udgifter til repræsentation.

På baggrund af en ældre stikprøveundersøgelse kan det med et yderst usikkert skøn anslås, at de samlede fradrag for udgifter til repræsentation hos erhvervsdrivende personer og selskaber i 1986 og 1987 måske vil være af størrelsesordenen 4 mia. kr.

Den umiddelbare provenugevinst vedrørende indkomståret 1987, hvor fradraget foreslås begrænset til 25 pct., skønnes at være af størrelsesordenen 1,5 mia. kr., hvoraf noget over 750 mio. kr. skønnes at hidrøre fra erhvervsdrivende personer. Kommunernes andel af den samlede provenugevinst på ca. 1,5 mia. kr. kan anslås til ca. 500 mio. kr.

For så vidt angår de administrative konsekvenser bemærkes, at lovforslaget må antages at medføre et vist merarbejde hos ligningsmyndighederne. Der vil således være behov for at kontrollere, at repræsentationsudgifter ikke er camoufleret som fuldt fradragsberettigede driftsomkostninger.«

Det er, så vidt det er forslagsstillerne bekendt, ikke af den nu afgående regering Schlüter på noget tidspunkt godtgjort, at provenumæssige konsekvenser har svaret til skatteminister Foighels helt løse skøn.

Forslagsstillerne vil under udvalgsbehandlingen bede regeringen fremkomme med oplysninger, der kan tjene som opfølgning på og kontrol af Skatteministeriets skøn i 1985.

#### *b) Konsekvenserne af lovændringen*

Det understreges, at forslagsstillernes provenuskøn sandsynligvis bygger på lige så få præcise beregninger, som skatteminister Foighels i 1985.

Forslagsstillerne har dog en begrundet formodning om, at genindførelse af fuldt fradrag for repræsentationsudgifter vil føre til et ikke ubetydeligt opsving i hotel- og restaurationsbranchens indtjening. Dette gælder for branchen generelt, men ikke mindst for virksomheder i områder med mange handels-, industri- og servicevirksomheder. Dette vil formentlig føre til stigning i den almindelige skattepligtige indkomst inden for disse erhverv, der fuldt ud er på højde med den aldrig dokumenterede provenugevinst

ved begrænsningen i fradraget. Nettoprovenuet vil formentlig udgøre nogle hundrede millioner kroner på årsbasis.

Forslagsstillerne mener, at lovforslaget derudover vil bidrage til vækst i antallet af beskæftigede inden for hotel- og restaurationsfagene med deraf faldende udgifter til arbejdsløshedsdagpenge og andre sociale ydelser til følge. Den herved opnåede nettobesparelse for det offentlige er ligefrem proportional med væksten i antallet af beskæftigede, men vil forsigtigt skønnet formentlig udgøre mindst 100-200 mio. kr. årligt og måske langt mere.

Dernæst mener forslagsstillerne, at lovforslaget vil gavne turisterhvervene generelt. Når eksisterende hotel- og restaurationsvirksomheders kundeunderlag styrkes som følge af fradragsrettens genindførelse, opnås forbedrede muligheder for også at betjene udenlandske såvel som indenlandske turister. Herved har lovforslaget også en positiv indflydelse på valutaindtjeningen.

Forslagsstillerne opfordrer i denne forbindelse de berørte brancheforeninger til under udvalgsbehandlingen at fremkomme med solidt underbygget materiale, herunder også talmæssige beregninger, der kan underbygge dette udgangspunkt.

Erfaringerne fra 1985 taler for, at branchen og dens organisationer må tale med så stor styrke som overhovedet muligt, hvis de vil råbe folketingsflertallet op.